

2012139041

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА КАЗАХСТАН ЗА ЗАЕМНО ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИ

Се прогласува Законот за ратификација на Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Казахстан за заемно поттикнување и заштита на инвестиции, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 31 октомври 2012 година.

Бр. 07-4520/1
31 октомври 2012 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА КАЗАХСТАН ЗА ЗАЕМНО ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИ

Член 1

Се ратификува Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Казахстан за заемно поттикнување и заштита на инвестиции, склучен во Астана на 2 јули 2012 година.

Член 2

Договорот во оригинал на македонски, казахстански, руски и англиски јазик гласи:

ДОГОВОР
МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА
РЕПУБЛИКА КАЗАХСТАН ЗА ЗАЕМНО ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАШТИТА
НА ИНВЕСТИЦИИ

Владата на Република Македонија и Владата на Република Казахстан, во понатамошниот текст „Страните“,

СОГЛЕДУВАЈЌИ ја потребата за заштита на инвестициите на инвеститори на едната Страна на територијата на другата Страна на недискриминаторска основа,

СО ЖЕЛБА да ја зајакнат економската соработка помеѓу државите, во врска со инвестиции направени од инвеститори на едната Страна на територијата на другата Страна,

СО ПРЕТПОСТАВКА дека примената на овој договор на таквата инвестиција ќе го поттикне текот на приватен капитал и економскиот развој на двете држави,

СОГЛАСУВАЈЌИ се дека стабилна рамка за инвестиции ќе ја максимизира ефективната употреба на економски ресурси и ќе го подобри животниот стандард,

се договорија за следново:

Член 1
Дефиниции

За целите на овој договор:

1. Под поимот „инвестиција“ се подразбира секоја сопственост и права на сопственост на инвеститори на едната Страна на територијата на другата Страна во согласност со националното законодавство на втората Страна, и вклучува особено, иако не исклучиво:

- (а) движен и недвижен имот, како и сите други права на сопственост, како што се хипотека, право на задршка, залог, закуп;
- (б) реинвестиција на приноси;
- (в) акции, удели, должнички хартии од вредност и други форми на учество во компании;
- (г) парични побарувања и права врз основа на договорот кои имаат финансиска вредност и заеми директно поврзани со конкретните инвестиции;

(д) права на интелектуална сопственост, како што се патенти, авторски права, заштитни знаци, индустриски дизајни, трговски марки, географски индикатори, технички процеси, know-how и goodwill;

(ѓ) секое право од финансиска природа обезбедено во согласност со законите на државата на Страната или во согласност со договорот, вклучувајќи ги и концесиите доделени во согласност со националното законодавство на државата на Страната, вклучувајќи истражување, процес на вадење и користење на природни ресурси.

Каква било промена на формата во која се инвестирани или реинвестирани средствата не влијае на нивниот карактер како инвестиција, под услов таквите промени да се направени во согласност со националното законодавство на државата на Страната во која се инвестирани средствата.

2. Под поимот „инвеститор“ се подразбира физичко или правно лице на едната Страна кое вложува инвестиција на територијата на државата на другата Страна во согласност со националното законодавство на државата на Страната во која е направена инвестицијата и одредбите од овој договор:

(а) под поимот „физичко лице“ се подразбира државјанин на државата на која било од Страните, кое може да вложи инвестиции во согласност со националното законодавство на неговата држава;

(б) под поимот „правно лице“ се подразбира правно лице основано и регистрирано во согласност со националното законодавство на државата на која било Страна.

3. Под поимот „приноси“ се подразбираат износи остварени со инвестиции, а особено, иако не исклучиво, профити, дивиденди, надоместоци за авторски права, камати и други исплати.

4. Под поимот „територија“ се подразбира:

1) во врска со Република Казахстан:

територијата на Република Казахстан, во рамките на копнените, водените и воздушните граници, вклучувајќи го копнениот, водениот, подземниот и воздушниот простор, над кој Република Казахстан има суверенитет и јурисдикција во согласност со стандардите на нејзиното национално законодавство и меѓународното право;

2) во врска со Република Македонија:

територијата на Република Македонија, вклучувајќи го копнениот, водениот и воздушниот простор, над кој Република Македонија остварува суверени права и има јурисдикција, во согласност со меѓународното право.

Член 2

Поттикнување и заштита на инвестиции

1. Секоја Страна поттикнува и создава поволни услови, на своја територија, за инвестиции на инвеститори на другата Страна и ги признава таквите инвестиции во согласност со националното законодавство на својата држава.

2. Секоја Страна им обезбедува на инвестициите и на приносите од инвестиции на инвеститори од која било од Страните праведен и правичен третман, како и целосна заштита.

3. Ниту една од Страните нема да го попречува, со произволни или дискриминаторски мерки, на својата територија, проширувањето на активностите, управувањето, техничките услуги, одржувањето, користењето, поседувањето и продажбата или други аранжмани на инвестиции од инвеститори на другата Страна.

Член 3

Третман на инвестиции

1. Секоја Страна им доделува на инвеститорите на другата Страна и на нивните инвестиции, во врска со проширувањето, управувањето, одржувањето, употребата, поседувањето и продажбата или друго располагање со нивните инвестиции, третман не помалку поволен од оној кој им го доделува на сопствените инвеститори и/или на инвеститорите на која било трета земја и нивните инвестиции, кој и да е поповолен за инвеститорите.

2. Одредбите од овој договор не се толкуваат како обврска за едната Страна да им додели на инвеститорите на другата Страна и на нивните инвестиции придобивка од каков било третман, повластување или привилегија врз основа на постојна или идна:

(а) слободна трговска зона, царинска унија, заеднички пазар, економска или монетарна унија или други слични регионални или меѓународни договори за економска интеграција, вклучувајќи регионални или меѓународни договори за пазар на труд, во кои државата на која било од Страните е или може да биде страна;

(б) меѓународен договор или национално законодавство на државата на која било од Страните, кои целосно или општо се однесуваат на оданочување, или

(в) мултилатерален меѓународен договор, кој целосно или делумно се однесува на инвестиции.

Член 4 Експропријација

1. Страната нема да експроприра или национализира инвестиции на инвеститори, ниту да презема какви било мерки што имаат еднакво дејство на експропријација или национализација (во понатамошниот текст „експропријација“) на нејзина територија, освен кога мерките се преземаат со цел да се заштити јавниот интерес, на недискриминаторска основа, во согласност со процесот на националното законодавство на државата на Страната во која е направена инвестицијата, и придружени со плаќање навремен, соодветен и ефективен надомест во согласност со националното законодавство на државата на Страната на чија територија е извршена експропријацијата.

2. Таквиот надомест соодветствува на пазарната вредност на експроприраната инвестицијата непосредно пред да се спроведе експропријацијата или пред претстојната експропријација да биде јавно објавена. Износот се дефинира во согласност со стандардните принципи на проценка.

3. Надоместот се реализира ефективно и се плаќа без какво било ограничување или доцнење. Надоместот, исто така, вклучува камата од датумот на експропријација до датумот на плаќање, пресметана во согласност со националното законодавство на државата на Страната на чија територија е експроприрана инвестицијата.

4. Без да е во спротивност со член 9 од овој договор, инвеститорот чии инвестиции се експроприрани има право на брза ревизија или проценка на неговите инвестиции во согласност со принципите утврдени во овој член од Страна на судски или друг надлежен орган на државата на Страната на чија територија е извршена експропријацијата.

Член 5 Надомест на загуби

1. Кога инвестиции на инвеститори на едната Страна претрпуваат загуби поради војна или друг вооружен конфликт, бунт, немири, востание, вонредна состојба и побуна на територијата на другата Страна, втората Страна им доделува на тие инвеститори третман во врска со враќање, обесштетување, надомест или други форми на порамнување, што не е помалку поволен од оној што им го дава на своите инвеститори или на инвеститорите на која било трета земја, кој и да е поповолен за инвеститорот.

2. Без да е во спротивност со став 1 од овој член, на инвеститор на едната Страна кој претрпува загуби на територијата на другата Страна, како резултат на:

(а) целосна или делумна реквизиција на неговите инвестиции од вооружените сили или државни органи на другата Страна, или

(б) целосно или делумно уништување на неговите инвестиции од вооружените сили или државни органи, што не било потребно во таа ситуација,

другата Страна му дава надомест или му враќа имот, што и во двата случаи треба да биде навремено, соодветно и ефективно во согласност со ставовите од 1 до 3 од член 4 од овој договор.

3. Инвеститорот чии инвестиции претрпуваат загуби во согласност со став 2 од овој член има право на брза ревизија или проценка на неговите инвестиции во согласност со принципите утврдени во овој член од страна на судски или друг надлежен орган на државата на таа Страна.

Член 6 Слободен пренос

1. Страната на чија територија инвестираат инвеститорите на другата Страна им обезбедува на тие инвеститори слободен пренос на плаќањата поврзани со инвестициите во согласност со националното законодавство на својата држава. Таквите преноси вклучуваат особено, иако не исклучиво:

(а) почетен капитал и дополнителни капитални износи што се користат за одржување или зголемување на инвестициите;

(б) приходите од продажба или ликвидација на сите или на кој било дел од инвестициите;

(в) добивки, профити, камати, дивиденди или друг доход;

(г) износи потребни за плаќање трошоци кои настануваат од инвестицијата, како што се плаќање заеми, плаќања поврзани со управување, надоместоци за авторски права или други слични трошоци;

(д) плаќања поврзани со надомест во согласност со член 4 и член 5 од овој договор;

(ѓ) доходи и други надоместоци за персоналот ангажиран во врска со инвестициите на територијата на другата Страна.

2. Секоја Страна обезбедува дека преносите од став 1 од овој член се вршат без какви било ограничувања и одложување во согласност со националното законодавство на својата држава, во слободно конвертибилна валута, по пазарниот девизен курс што важи на датумот на преносот, и се вршат веднаш, под услов сите финансиски обврски кон Страната да се исполнети.

3. Во случај на доцнење на преносот како последица на активности на Страната на чија територија се направени инвестициите, преносот вклучува камата од датумот на барањето за пренос до датумот кога е извршен преносот, платена од таа Страна, пресметана во согласност со националното законодавство на државата на Страната на чија територија се врши преносот.

4. По исклучок на ставовите од 1 до 3 од овој член, која било од Страните може да го одложи преносот преку правична и недискриминаторска примена на националното законодавство на својата држава, во врска со:

а) спроведување на соодветните даночни обврски;

б) заштита на правата на доверителите;

в) кривичен или административен прекршок;

г) решенија или пресуди во судски постапки;

д) заштитни мерки за потребниот временски период кои може да се прифатат под исклучителни околности, како што се сериозни потешкотии во платниот биланс и надворешни финансиски проблеми или закани за Страната во која е направена инвестицијата,

под услов примената на националното законодавство на државите на Страните да не се користи како средство за избегнување на обврските на Страните според овој договор.

Член 7 Суброгација

1. Доколку Страната или нејзин овластен орган изврши плаќање врз основа на договор за обесштетување, гаранција или осигурување во врска со инвестиции на инвеститор на територијата на другата Страна, втората Страна ги признава сите права и тужби на таквиот инвеститор до првата Страна или пак органот дефиниран од Страната кои произлегуваат во иста мера како нејзиниот претходник.

2. Во случај на суброгација како што е дефинирано во став 1 од овој член, инвеститорот нема право да бара побарување, освен ако не е овластен да го стори тоа од Страната.

3. Суброгираните права не ги надминуваат основните права на инвеститорот.

Член 8 Спорови меѓу инвеститор и Страна

1. Секој спор што директно произлегува од инвестиции помеѓу Страна и инвеститор на другата Страна, доколку е возможно, се решава меѓу Страните на спорот преку преговори.

2. Доколку спорот не може да се реши спогодбено во рок од шест месеци од приемот на писмено барање од една од Страните на спорот, таквиот спор, по барање на инвеститорот или на една од Страните, се поднесува до:

(а) надлежните судови на државата на Страната на чија територија е направена инвестицијата, или пак

(б) пред Меѓународниот центар за решавање инвестициски спорови (во понатамошниот текст: „Центар“), основан со Конвенцијата за решавање инвестициски спорови меѓу држави и државјани на други држави, отворена за потпишување во Вашингтон, Д.Ц., на 18 март 1965 година, под услов државите на двете Страни да се потписнички на оваа Конвенција, или

(в) кој било ад-хок арбитражен суд основан според правилата за арбитража на Комисијата за меѓународно трговско право на Обединетите Нации (УНЦИТРАЛ).

3. Секоја арбитража според овој член, на барање на која било од Страните на спорот, се одржува во држава која е страна на Конвенцијата од Њујорк за признавање и извршување на странски арбитражни одлуки, усвоена на 10 јуни 1958 година (во понатамошниот текст: „Конвенција од

Њујорк“). Со цел почитување на одредбите од член 1 од Конвенцијата од Њујорк, тужбите поднесени на арбитража според овој член се смета дека произлегуваат од деловни (трговски) односи или договори.

4. Одлуката усвоена во согласност со овој член е конечна и обврзувачка за Страните на спорот и се спроведува од датумот утврден во таквата одлука во согласност со националното законодавство на Страната, на чија територија таквата одлука се спроведува од надлежен орган на Страната.

Член 9

Спорови меѓу Страните

1. Споровите меѓу Страните во врска со толкувањето или примената на овој договор се решаваат преку преговори и консултации.

2. Ако спорот не може да се реши преку преговори и консултации во рок од 6 (шест) месеци од датумот кога таквите консултации биле побарани во писмена форма од која било од Страните, истиот, на барање на која било од Страните, се поднесува на разгледување до арбитражниот суд.

3. Таквиот арбитражен суд се основа за секој поединечен случај на следниот начин: Секоја Страна назначува еден член на арбитражата во рок од 2 (два) месеца по приемот на барањето за арбитража. Потоа овие два члена на арбитражниот суд предлагаат претседател на арбитражниот суд кој е државјанин на трета земја. Претседателот се назначува во рок од 4 (четири) месеци од датумот на назначување на другите два члена на арбитражниот суд, по одобрување од двете Страни.

4. Ако во текот на периодите утврдени во став (3) од овој член, не се извршат потребните назначувања, која било Страна, во отсуство на каков било договор, може да го повика претседателот на Меѓународниот суд на правдата на ОН да ги изврши потребните назначувања. Доколку претседателот на Меѓународниот суд на правдата на ОН е државјанин на една од државите на Страните, или пак ако тој/таа е поинаку спречен да ја врши наведената функција, членот на Меѓународниот суд на правдата на ОН следен по ранг, и кој не е државјанин на државата на една од Страните, или пак е поинаку спречен да ја врши наведената функција, се повикува да ги изврши потребните назначувања.

5. Арбитражниот суд ја донесува својата одлука со мнозинство гласови. Одлуката на судот е конечна и обврзувачка за двете договорни Страни. Секоја Страна ги сноси трошоците за својот арбитер и неговото

застапување во арбитражната постапка. Трошоците за претседателот и останатите трошоци ги плаќаат Страните подеднакво. Судот може во својата одлука да утврди поинаква распределба на трошоците. Во сите други аспекти, арбитражниот суд ги утврдува своите правила за постапки.

6. Споровите утврдени во став 1 од овој член, се решаваат во согласност со одредбите од овој договор и општопризнатите принципи на меѓународното право.

Член 10

Дозволи

1. Секоја Страна, на својата територија, во согласност со националното законодавство на државата, без одложување, ги обезбедува дозволите потребни за спроведување на инвестициите од страна на инвеститорите на другата Страна.

2. Секоја Страна, во согласност со националното законодавство на својата држава обезбедува привремен влез и престој, и обезбедува какви било документи потребни за лицата од странство кои се вработени како извршни директори, менаџери, стручни лица или пак технички персонал во врска со инвестиции на инвеститорот на другата Страна, и кои се од суштинско значење за претпријатијата се додека овие лица постапуваат во согласност со условите од овој член.

Член 11

Примена на други правила

Доколку одредбите од националното законодавство на државата на која било Страна или пак меѓународните договори на кои двете држави се потписнички во исто време, содржат правила, без разлика дали се општи или конкретни, со кои на инвестициите направени од инвеститори од која било Страна им се доделува третман поповолен од оној предвиден со овој договор, таквите правила, до оној степен до кој е поповолен, преовладуваат над овој договор.

Член 12

Примена на договорот

Овој договор се применува на инвестиции направени од страна на инвеститори на која било од Страните на територијата на државата на

другата Страна пред како и по влегување во сила на овој договор, но не се применува на кој било инвестициски спор или побарување што произлегло и /или било реализирано пред влегувањето во сила на овој договор.

Член 13

Општи исклучоци

1. Ништо во овој договор не се толкува како попречување на залошбата на Страните за активностите потребни за заштита на националната безбедност или пак мерки потребни за одржување на јавниот ред, или мерки во согласност со нивните обврски според Повелбата на Обединетите Нации за одржување на меѓународен мир и безбедност, под услов барањето на таквите мерки да не значи безусловна или неразумна дискриминација од Страната, или пак долготрајна рестрикција на инвестиции.

2. Одредбите од овој член не може да се применат на член 6, став 1, точка (д) од овој договор.

Член 14

Транспарентност

Одредбите од овој договор не ја обврзуваат Страната да обезбедува или дозволува пристап до какви било доверливи информации, вклучувајќи информации во врска со инвеститори и нивни инвестиции чие обелоденување може да го наруши применувањето на правото или пак би било во спротивност со нејзиното право на заштита на доверливоста или пак би нанело штета на легитимните интереси на одредени инвеститори.

Член 15

Консултации

Страните, на иницијатива на која било од Страните, држат консултации за секое прашање во врска со толкувањето и примената на овој договор. Соодветните органи на државите на Страните се договараат за местото и времето на држење на консултациите преку дипломатски канали.

Член 16
Измени и дополнувања

Страните вршат измени и дополнувања на овој договор со заедничка согласност.

Член 17
Влегување во сила, времетраење и престанок

1. Овој договор влегува во сила на датумот на приемот, преку дипломатски канали, на последното писмено известување кое информира дека се завршени внатрешните постапки потребни за влегувањето во сила на овој договор.

2. Овој договор останува во сила за период од десет (10) години и се продолжува автоматски потоа за следните периоди од десет години, освен ако, една година пред истекот на првиот или пак секој последователен период од десет (10) години, која било од Страните ја извести во писмена форма, преку дипломатски канали, другата Страна за нејзината намера да го прекине договорот.

Договорот престанува да важи една година по приемот на известувањето за неговиот престанок од другата Страна.

3. Во врска со инвестициите направени пред датумот на престанокот на овој договор, членовите 1-16 од овој договор продолжуваат да важат за период од десет години од датумот на престанокот на овој договор.

Подготвено во Астана на 02-07, 2012 во дупликат на македонски, казахстански, руски и на англиски јазик, при што сите текстови се еднакво автентични. Во случај на какви било разлики во толкувањето на одредбите од овој договор, Страните се повикуваат на англискиот текст.

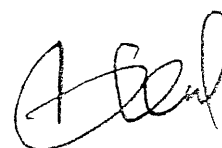
ЗА ВЛАДАТА НА

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ЗА ВЛАДАТА НА

РЕПУБЛИКА КАЗАХСТАН

**Македония Республикасының Үкіметі мен Қазақстан
Республикасының Үкіметі арасындағы инвестицияларды
көтермелеу және
өзара қорғау туралы келісім**

Бұдан әрі «Тараптар» деп аталатын Македония Республикасының Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі бір Тараптың инвесторларының инвестицияларын екінші Тараптың аумағында кемсітпеушілік негізде қорғау қажеттігін мойындай отырып,

бір Тараптың инвесторлары екінші Тараптың аумағында жүзеге асырған инвестицияларына қатысты мемлекеттер арасындағы одан әрі экономикалық ынтымақтастықты көтермелеуге ниет білдіре отырып,

осы Келісім оның негізінде мұндай инвестициялар жүзеге асырылатын жеке капиталдың түсімін және екі мемлекеттің экономикалық дамуын ынталандыратынын мойындай отырып,

инвестициялар үшін жасалатын тұрақты жағдайлар экономикалық ресурстарды пайдалану және өмірсүру деңгейін арттыру үшін неғұрлым тиімді болады деп келісе отырып,

мына төмендегілер туралы уағдаласты:

**1-бап
Анықтамалар**

Осы Келісімнің мақсаттары үшін:

1. «Инвестициялар» термині бір Тараптың инвесторының екінші Тараптың аумағындағы, соңғы Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес кез келген мүлкі мен мүліктік құқықтарын, атап айтқанда, бірақ бұларды ғана емес:

а) жылжымалы және жылжымайтын мүлік немесе кепілге қою, ұстап қалу құқығы, кепіл, жалға беру сияқты кез келген мүліктік құқықтарды;

б) кірістерді қайта инвестициялауды;

с) үлестерді, акцияларды, компанияның борыштық міндеттемелерін немесе компанияларға қатысудың кез келген басқа нысандарын;

д) ақшалай талаптар мен келісімшартқа сәйкес қаржылық құндылығы бар талаптарды және белгілі бір инвестициялармен тікелей байланысты заемдарды;

е) патент, авторлық құқық, сауда маркалары, өнеркәсіптік үлгілер, фирмалық атаулар, географиялық нұсқаулар, техникалық процестер, ноу-хау, гуд-вилл сияқты зияткерлік меншік құқықтарын;

ғ) табиғи ресурстарды іздестіру, игеру мен пайдалану процесін қоса, Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес берілген концессияларды қоса, Тарап мемлекетінің заңнамасына немесе шартқа сәйкес берілетін кез келген қаржылық сипаттағы құқықтарды білдіреді.

Нысанның кез келген өзгеруі – инвестициялау немесе қайта инвестициялау осындай өзгерістер қабылдаушы Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес жүргізілген жағдайда олардың инвестиция ретіндегі сипатына әсер етпейді.

2. «Инвестор» термині екінші Тарап мемлекетінің аумағында қабылдаушы Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына және осы Келісімнің ережелеріне сәйкес инвестицияларды жүзеге асыратын бір Тараптың жеке немесе заңды тұлғаны:

а) Тараптардың бірінің мемлекеті азаматы болып табылатын және өз мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес инвестицияларды жүзеге асыруға өкілетті жеке тұлғаны;

б) заңды тұлға Тараптардың әрқайсысы мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес құрылған және тіркелген заңды тұлғаны білдіреді.

3. «Кірістер» термині инвестициялардан алынған кірістерді білдіреді және, атап айтқанда, пайданы, дивидендтерді, роялтиді, пайыздарды және өзге де сыйақыларды қамтиды.

4 «Аумақ» термині:

1) Қазақстан Республикасына қатысты:

Қазақстан Республикасы егемендігін жүзеге асыратын және ұлттық заңнама және халықаралық құқық нормаларына сәйкес өзінің юрисдикциясын қолданатын құрлықты, суды, жер қойнауын және әуе кеңістігін қоса алғанда, Қазақстан Республикасының құрлық, теңіз және әуе шекарасы шегіндегі аумағын;

2) Македония Республикасына қатысты:

Македония Республикасы халықаралық құқыққа сәйкес егемен құқықтарын және юрисдикциясын жүзеге асыратын жерді, суды және әуе кеңістігін қоса алғанда, Македония Республикасының аумағын білдіреді.

2-бап

Инвестицияларды көтермелеу және қорғау

1. Әрбір Тарап екінші Тараптың инвесторларына өз аумағында инвестицияларды жүзеге асыру үшін көтермелейді және қолайлы жағдайлар жасайды әрі өз мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес осындай инвестицияларға жол береді.

2. Әрбір Тарап өз аумағында кез келген Тарап инвесторларының инвестициялары мен инвестициялардан түскен кірістеріне инвестициялардың әділ және тең құқылы режимін, сондай-ақ толық қорғалуын ұсынады.

3. Тараптардың ешқайсысы өз аумағында басқа Тарап инвесторларының қызметін кеңейтуге, инвестицияларын басқаруға, оларға техникалық қызмет көрсетуге, оларды қолдауға, пайдалануға, иеленуге және сатуға немесе басқа да билік етуге еркін немесе кемсітушілік шаралармен кедергі жасамайтын болады.

3-бап

Инвестициялар режимі

1. Әрбір Тарап екінші Тарап мемлекетінің инвесторларына, олардың инвестицияларына және инвестициядан түсетін кірістеріне ол ұлттық инвесторларға не үшінші мемлекеттердің инвесторлары мен олардың инвестицияларына инвестицияларды кеңейтуге, басқаруға, қолдауға, пайдалануға, иеленуге және сатуға немесе басқа да билік етуге қатысты ұсынатын режимнен қолайлылығы кем болмайтын режим ұсынады.

2. Осы Келісімнің ережелері бір Тарапты екінші Тараптың инвесторларына және олардың инвестицияларына кез келген қолда бар немесе келешектегі кез келген:

а) еркін сауда жасау аймағына, кеден одағына, ортақ нарыққа, экономикалық немесе валюта одағына немесе Тарап мемлекеттерінің бірі мүше болатын немесе болуы мүмкін еңбек нарығы туралы өңірлік және халықаралық шарттарды қоса алғанда, басқа да ұқсас өңірлік немесе халықаралық экономикалық кірігу шарттарына;

б) халықаралық шартқа немесе бір Тарап мемлекетінің салық салумен толық немесе негізінен байланысты ұлттық заңнамасына, немесе

с) инвестицияларға толық немесе тұтастай қатысты көп жақты халықаралық шартқа байланысты кез келген режимнің пайдасын, артықшылығын немесе жеңілдіктерін қолдануға міндеттейді деп түсінуге болмайды.

4-бап

Экспроприация

1. Тарап оның аумағында, қоғамдық мүдделерді қорғау мақсатында қабылдаушы Тарап мемлекетінің белгіленген ұлттық заңнамасына сәйкес кемсітпеушілік негізінде және аумағында экспроприациялау жасалған Тараптар мемлекеттерінің ұлттық заңнамаларына сәйкес жылдам, барабар және тиімді өтемақы төлей отырып қолданатын шаралардан басқа, инвесторлардың инвестицияларын экспроприациялауы немесе мемлекет иелігіне алуы немесе экспроприациялауға немесе мемлекет иелігіне алуға (бұдан әрі – экспроприациялау) тең әсері бар қандай да бір шараларды қолдана алмайды.

2. Мұндай өтемақы экспроприацияланған инвестициялардың экспроприациялауға дейінгі сәттегі немесе алдағы экспроприациялау туралы жалпыға мәлім болғанға дейінгі құнының сомасына тең болуы тиіс. Құн бағалаудың жалпы қабылданған қағидаттарына сәйкес белгіленуі тиіс.

3. Өтемақы тиімді іске асырылатын болуы және қандай да бір шектеулерсіз немесе кідіріссіз төленуі тиіс. Өтемақы, сондай-ақ, экспроприациялау күнінен төлеу күніне дейінгі пайыздарды қамтуға және аумағында инвестициялар экспроприацияланған Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес есептелуге тиіс.

4. Инвестициялары экспроприацияланған инвестордың осы Келісімнің 9-бабының ережелеріне нұқсан келтірместен, аумағында экспроприация жүргізілген Тарап мемлекетінің сот және басқа да құзыретті органдарының осы бапта мазмұндалған қағидаттарға сәйкес ісін жылдам қайта қарауына және оның инвестицияларын бағалауына құқығы бар.

5-бап

Залалдарды өтеу

1. Екінші Тарап мемлекетінің аумағындағы соғыстың немесе басқа да қарулы қақтығыстардың, бүліншіліктің, көтерілістің, бүліктің салдарынан инвестициялары осы Тарап мемлекетінің аумағында залал шеккен бір Тараптың инвесторларына алғашқы Тарап реституцияға, өтеуге, өтемақыға немесе басқа да реттеуге қатысты, соңғы Тарап өз инвесторларына немесе кез келген үшінші мемлекеттің инвесторларына ұсынатын, инвестор үшін анағұрлым қолайлы болып табылатын режимнен қолайлылығы кем болмайтын режим ұсынады.

2. 1-тармағына нұқсан келтірместен:

а) екінші Тарап мемлекеті қарулы күштерінің немесе билік органдарының оның инвестицияларын немесе олардың бөлігін реквизициялауы;

б) жағдайдың қажеттілігімен талап етілмеген, қарулы күштердің немесе билік органдарының инвестицияларды немесе олардың бөлігін бұзуы салдарынан екінші Тараптың аумағында залал шеккен бір Тараптың инвесторына соңғы Тарап кез келген жағдайда осы Келісімнің

4-бабының 1-3-тармақтарына сәйкес жылдам, барабар және тиімді болатын реституция немесе өтемақы ұсынуға тиіс.

3. Инвестициялары залал шеккен инвестордың осы баптың 2-тармағына сәйкес осындай Тарап мемлекеті билігінің сот және басқа да құзыретті органдарының осы бапта мазмұндалған қағидаттарға сәйкес ісін жылдам қайта қарауына және оның инвестицияларын бағалауына құқығы бар.

6-бап

Еркін аударымдар

1. Әрбір Тарап екінші Тараптың инвесторларына өзінің аумағына олардың инвестицияларын еркін аударуды және инвестициялармен байланысты төлемдерді аударуды қамтамасыз етуге тиіс. Мұндай төлемдер, атап айтқанда, бірақ оларды ғана емес:

а) инвестицияларды қолдау, дамыту немесе арттыру үшін негізгі және қосымша сомаларды;

б) инвестицияларды толық немесе ішінара сатудан немесе жоюдан түскен кірістерді;

с) кірістерді, пайданы, кірістен түскен пайыздарды, дивидендтерді және табыстың басқа да түрлерін;

д) инвестициялар қызметінен туындаған заемдар бойынша төлемдер, басқарған үшін төлемдер, лицензиялық төлемдер, роялти сияқты шығыстарды төлеу үшін қажет сомаларды немесе басқа да сондай шығыстарды;

е) осы Келісімнің 4 және 5-баптарына сәйкес төлеуге жататын өтемақыны;

ф) екінші Тараптың аумағында инвестициялаумен байланысты жалданған персоналдың табыстары мен басқа да сыйақыларын қамтуға тиіс.

2. Әрбір Тарап осы баптың 1-тармағына жататын аударымдар қандай да бір шектеусіз немесе кідіріссіз еркін айырбасталатын валютада және аудару күнінде аударылатын валютаға қолданылатын ең жоғары нарықтық айырбастау бағамы бойынша жүзеге асырылуын және дереу аударылуын қамтамасыз етуге тиіс.

3. Аумағында инвестициялау жүзеге асырылатын Тараптың іс-әрекеттерінің салдары болып табылатын аударымдардың кідіруі болған жағдайда аударымды талап еткен күннен бастап, осындай Тарап аударымды іс жүзінде төлейтін күніне дейін аумағында аударым жүзеге асырылған Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес есептелген сыйақыны қамтуға тиіс.

4. Кез келген Тарап осы баптың 1, 2 және 3-тармақтарына нұқсан келтірместен өз мемлекетінің:

- а) тиісті салық міндеттемелерін орындауға;
- б) кредит берушілердің құқықтарын қорғауға;
- с) қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылыққа;
- д) сот талқылауындағы сот бұйрықтары мен сот шешімдеріне;
- е) қабылдайтын Уағдаласушы Тарап үшін елеулі макроэкономикалық қиындықтар немесе төлеу балансы бойынша елеулі қиындықтар сияқты ерекше жағдайларда қабылдануы мүмкін қажетті уақыт мерзімінде қорғаныс шараларын қабылдауға қатысты заңнамасын әділ, кемсітушіліксіз және адал ниетпен қолдану арқылы;

Тараптар мемлекеттерінің осындай ұлттық заңнамаларын қолдану Тараптардың осы Келісім бойынша міндеттемелерін орындаудан жалтару құралы ретінде пайдаланылмауға тиіс деген жағдайда аударымды шектей алады.

7-бап **Суброгация**

1. Егер Тарап немесе оның уәкілетті органы, екінші Тарап аумағында инвестордың инвестицияларына қатысты берілген орнын толтыруға, кепілдікке немесе сақтандыру келісімшартына сәйкес төлемдерді жүзеге асырып отырса, соңғы Тарап осындай инвестордың кез келген құқықтары мен талаптары бірінші Тарапқа немесе ол уәкілеттік берген органға, ал бірінші Тараптың немесе ол уәкілеттік берген органның суброгацияға байланысты осындай кез келген құқықты немесе талапты оның алдыңғысындай жүзеге асыру құқықтары ауысқанын мойындауға тиіс.

2. Инвестор, егер оған Уағдаласушы Тарап уәкілеттік бермеген болса, осы баптың 1-тармағында көзделген суброгация жағдайында талаптарды қоя алмайды.

3. Құқықтар суброгациясы инвестордың бастапқы құқықтарынан асып кетпеуге тиіс.

8-бап

Инвестор мен Тарап арасындағы даулар

1. Бір Тарап және екінші Тараптың инвесторлары арасындағы тікелей инвестициялардан туындайтын кез келген дау, мүмкіндігінше, екі Тараптың арасында достастықпен келіссөздер арқылы шешілуге тиіс.

2. Егер дау даудың бір Тарапы жазбаша сұрауды алған күннен бастап 6 ай ішінде шешілмесе, дау инвестордың немесе Тараптардың біреуінің қалауынша:

а) аумағында инвестициялар жүзеге асырылған Тарап мемлекетінің құзыретті соттарына, немесе

б) 1965 жылғы 18 наурызда Вашингтон қаласында қол қою үшін ашылған Мемлекеттер мен басқа мемлекеттердің азаматтары арасындағы инвестициялық дауларды реттеу туралы конвенцияға сәйкес құрылған Инвестициялық дауларды реттеу жөніндегі халықаралық орталықтың (бұдан әрі – орталық) төрелігіне қарауына, егер екі Тараптың мемлекеттері осы Конвенцияға қатысушы болса, немесе

с) Біріккен Ұлттар Ұйымының Халықаралық сауда құқығы жөніндегі Комиссиясының (ЮНСИТРАЛ) төрелік қағидаларына сәйкес құрылатын кез келген «ad hoc» төрелік сотына қарауға жіберілуі мүмкін.

3. Кез келген Төрелік осы бапқа сәйкес, даудың кез келген тарапының өтініші бойынша 1958 жылғы 10 маусымда Нью-Йорк қаласында қабылданған Шетелдік төрелік шешімдерді тану және орындау туралы конвенцияға (бұдан әрі – Нью-Йорк конвенциясы) қатысушы болып табылатын мемлекетте өтуге тиіс. Осы бапқа сәйкес төрелікке ұсынылған талаптар Нью-Йорк конвенциясының 1-бабының мақсаттары үшін коммерциялық (сауда) қатынастардан немесе шарттардан туындағандар ретінде қаралуы тиіс.

4. Осы бапқа сәйкес қабылданған шешім даудағы тараптар үшін міндетті болуға тиіс және аумағында осы шешімді Тарап мемлекетінің құзыретті органы орындайтын Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес шешімде көрсетілген күннен бастап орындалуға тиіс.

9-бап

Тараптар арасындағы даулар

1. Тараптар арасында осы Келісімді түсіндіруге және қолдануға қатысты даулар келіссөздер мен консультациялар арқылы шешілуге тиіс.

2. Егер кез келген Тарап жазбаша түрде осындай келіссөздерді сұратқан күннен бастап алты (6) ай ішінде осындай түрде дау шешілмейтін болса, ол кез келген Тараптың өтініші бойынша төрелік соттың қарауына ұсынылуға тиіс.

3. Мұндай төрелік сот әрбір жеке іс үшін мынадай түрде құрылуға тиіс. Тараптардың әрқайсысы төрелік туралы өтінішті алғаннан кейін екі (2) ай ішінде соттың бір мүшесін тағайындайды. Одан кейін осы екі мүше үшінші мемлекеттің азаматын төраға ретінде таңдауға тиіс, ол Тараптардың мақұлдауынан кейін сот төрағасы болып тағайындалады. Төраға басқа екі мүше тағайындалған күннен бастап төрт (4) ай ішінде тағайындалады.

4. Егер осы баптың 3-тармағында белгіленген кезеңдер ішінде қажетті тағайындаулар жасалмаса, кез келген Тарап кез келген басқа келісім жоқ болған кезде, Халықаралық соттың төрағасын қажетті тағайындауларды жасауға шақырады. Егер Төраға кез келген Тараптың азаматы болып табылса немесе өзге де жағдай аталған функцияны атқаруға кедергі болса, кез келген Тараптың азаматы болып табылмайтын немесе өзге жағдай аталған функцияны атқаруға кедергі болмайтын, БҰҰ Халықаралық сотының одан кейінгі шенді мүшесі қажетті тағайындауларды жасауға шақырылуға тиіс.

5. Төрелік сот шешімді көпшілік дауыспен қабылдайды. Сот шешімі соңғы және екі Тарап үшін міндетті болуға тиіс. Тараптардың әрқайсысы өзі тағайындаған мүшенің және төрелік процестегі өз өкілдігінің шығыстарын көтереді. Тараптардың екеуі де төрағаның шығыстарын, сондай-ақ төрелік рәсімдерге байланысты басқа да шығыстарды бірдей үлестермен өздері көтереді. Сот шығыстарды бөлуге қатысты басқа шешім қабылдауы мүмкін. Төрелік сот барлық қалған қатынастарда рәсімдердің өзіндік қағидаларын белгілейді.

6. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген дауға қатысты даулы мәселелер осы Келісімнің ережелеріне және халықаралық құқықтың жалпыға танымал қағидаттарына сәйкес шешілуге тиіс.

10-бап

Рұқсат берулер

1. Тараптардың әрқайсысы өзінің аумағында, өз мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес екінші Тараптың инвесторларына инвестицияларды жүзеге асыру үшін қажетті рұқсаттарды кідіріссіз ұсынады.

2. Тараптардың әрқайсысы өз мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес екінші Тараптың инвесторының инвестицияларына байланысты шетелде басшы, маман немесе техникалық персонал ретінде жалданған және кәсіпорын үшін бұл адамдар осы тармақтың талаптарына сәйкес болғанша елеулі болып табылатын жеке

тұлғаларға уақытша кіруді және болуды ұсынады және кез келген қажетті растайтын құжаттамамен қамтамасыз етеді.

11-бап

Басқа қағидаларды қолдану

Кез келген Уағдаласушы Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасының немесе Тараптар мемлекеттері қатысушылары болып табылатын халықаралық шарттардың нормалары басқа Уағдаласушы Тарап мемлекетінің инвесторлары жүзеге асырған инвестицияларға осы Келісім ұсынғаннан гөрі неғұрлым қолайлы режим беретін жалпы немесе ерекше қағидаларды қамтитын болса, неғұрлым қолайлы режим ұсынылады.

12-бап

Келісімді қолдану

Осы Келісім кез келген Тараптың инвесторлары басқа Тараптың аумағында осы Келісім күшіне енгеннен кейін жүзеге асырған барлық инвестицияларға қатысты қолданылады, бірақ осы Келісім күшіне енгенге дейін туындаған және/немесе реттелген инвестицияға қатысты кез келген дауға немесе талапқа қолданылмауға тиіс.

13-бап

Жалпы ерекшеліктер

1. Осы Келісімде ешнәрсе де Тараптардың бірінің ұлттық қауіпсіздік мүдделерін қорғау үшін қажетті кез келген іс-әрекеттері немесе қоғамдық тәртіпті ұстап тұру үшін қажетті шаралары немесе Біріккен Ұлттар Ұйымының Жарғысы бойынша олардың халықаралық бейбітшілікті және қауіпсіздікті ұстап тұру міндеттемелеріне сәйкес, Тараптың еркін немесе ақталмаған кемсітушілігін немесе инвестицияларды жасырын шектеуді білдірмеген жағдайдағы шаралары, осындай шараларды қабылдауға кедергі келтіреді деп түсіндірілмеуге тиіс.

2. Осы Баптың ережелері осы Келісімнің 6-бабының 1-тармағының
(d) тармақшасына қолданылмауға тиіс.

14-бап

Транспаренттік

Осы Келісімде ешнәрсе де Тараптан ашылуы құқық қолдануға кедергі жасайтындай немесе оның құпиялылықты қорғайтын құқығына қайшы келетіндей немесе жекелеген инвесторлардың заңды мүдделеріне нұқсан келтіретіндей ақпаратты қоса алғанда, кез келген құпия немесе меншікті құрайтын, инвесторлар мен олардың инвестицияларына қатысты ақпаратты ұсынуды немесе оларға қол жеткізуді талап етуге тиіс емес.

15-бап

Консультациялар

Тараптар кез келген Тараптың бастамасы бойынша осы Келісімді түсіндіруге және қолдануға қатысты кез келген даулы мәселе бойынша консультациялар жүргізеді. Консультациялардың өтетін орны мен уақыты Тараптар мемлекетінің құзыретті органдарымен дипломатиялық арналар арқылы келісіледі.

16-бап

Өзгерістер мен толықтырулар

Осы Келісімге Тараптардың өзара келісімі бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін.

17-бап

Күшіне ену, қолданылу мерзімі және қолданысты тоқтату

1. Осы Келісім Тараптардың оның күшіне енуі үшін қажетті мемлекетішілік рәсімдерді орындағаны туралы соңғы жазбаша хабарламасын дипломатиялық арналар арқылы алған күннен бастап күшіне енеді.

2. Осы Келісім он (10) жыл мерзімге жасалады, ол өткеннен кейін, егер алғашқы немесе келесі 10 (он) жылдық кезең өткенге дейін бір жыл бұрын Тараптардың біреуі басқа Тарапқа дипломатиялық арналар арқылы жазбаша түрде өзінің осы Келісімнің қолданылуын тоқтату ниеті туралы хабарламаса, келесі он жылдық кезеңге автоматты түрде ұзартылады.

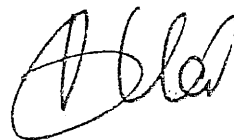
3. Осы Келісімнің қолданысы тоқтатылған күнге дейін жүзеге асырылған инвестицияларға қатысты осы Келісімнің 1-16-баптарының ережелері осы Келісімнің қолданысы тоқтатылған күннен бастап келесі он жылдық кезеңге күшінде қалады.

Астана қаласында 2012 жылғы « » 02-07
әрқайсысы македония, қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде екі данада жасалды, әрі барлық мәтіндер тең түпнұсқалы болып табылады. Осы Келісімнің ережелері әртүрлі түсіндірілген жағдайда, Тараптар ағылшын тіліндегі мәтінге жүгінетін болады.

Македония Республикасының
Үкіметі үшін

Қазақстан Республикасының
Үкіметі үшін

**Соглашение между Правительством Республики
Македония и Правительством Республики Казахстан
о поощрении и взаимной защите инвестиций**

Правительство Республики Македония и Правительство Республики Казахстан, именуемые в дальнейшем «Стороны», признавая необходимость защиты инвестиций инвесторов одной Стороны на территории другой Стороны на недискриминационной основе,

желая поощрять дальнейшее экономическое сотрудничество между государствами в отношении инвестиций, осуществленных инвесторами одной Стороны на территории другой Стороны,

признавая, что настоящее Соглашение, на основе которого осуществляются такие инвестиции, стимулирует приток частного капитала и экономическое развитие двух государств;

соглашаясь, что стабильные условия для инвестиций будут максимально эффективными для использования экономических ресурсов и повышения уровня жизни,

согласились о нижеследующем:

**Статья 1
Определения**

Для целей настоящего Соглашения:

1. Термин «инвестиции» означает любое имущество и имущественные права инвестора одной Стороны на территории другой Стороны в соответствии с национальным законодательством государства последней Стороны, в частности, но не исключительно:

а) движимое и недвижимое имущество или любые имущественные права, такие как заклад, право удержания, залог, аренда;

б) реинвестирование доходов;

в) доли, акции, долговые обязательства компании или любые другие формы участия в компаниях;

г) денежные требования и требования согласно контракту, имеющие финансовую ценность, и займы, непосредственно связанные с определенными инвестициями;

д) права интеллектуальной собственности, такие как патент, авторские права, торговые марки, промышленные образцы, фирменные наименования, географические указания, технические процессы, ноу-хау и гуд-вилл;

f) любые права финансового характера, предоставляемые в соответствии с законодательством государства Стороны или согласно договору, включая концессии, предоставленные в соответствии с национальным законодательством государства Стороны, включая поиск, процесс извлечения и использование природных ресурсов.

Любые изменения формы инвестирования или реинвестирования не влияют на их характер как инвестиций, при условии, что такие изменения произведены в соответствии с национальным законодательством государства принимающей Стороны.

2. Термин «инвестор» означает физическое или юридическое лицо одной Стороны, которое осуществляет инвестиции на территории государства другой Стороны в соответствии с национальным законодательством государства принимающей Стороны и положениями настоящего Соглашения:

а) физическое лицо, которое является гражданином государства одной из Сторон, правомочное в соответствии с национальным законодательством своего государства осуществлять инвестиции;

б) юридическое лицо означает юридическое лицо, учрежденное и зарегистрированное в соответствии с национальным законодательством государства каждой из Сторон.

3. Термин «доходы» означает доходы, получаемые от инвестиций, и включает, в частности, прибыль, дивиденды, роялти, проценты и иные вознаграждения.

4. Термин «территория» означает:

1) в отношении Республики Казахстан:

территорию Республики Казахстан в пределах сухопутных, морских и воздушных границ, включая сушу, воды, недра и воздушное пространство, над которыми Республика Казахстан осуществляет суверенитет и распространяет свою юрисдикцию в соответствии с нормами национального законодательства и международного права;

2) в отношении Республики Македония:

территорию Республики Македония, включая землю, воду и воздушное пространство, над которыми Республика Македония в соответствии с международным правом осуществляет суверенные права и юрисдикцию.

Статья 2

Поощрение и защита инвестиций

1. Каждая Сторона поощряет и создает благоприятные условия для инвесторов другой Стороны для осуществления инвестиций на своей территории и допускает такие инвестиции в соответствии с национальным законодательством своего государства.

2. Каждая Сторона на своей территории предоставляет инвестициям и доходам от инвестиций инвесторов любой Стороны справедливый и равноправный режим инвестиций, а также полную защиту.

3. Ни одна Сторона не будет препятствовать произвольными или дискриминационными мерами на своей территории расширению деятельности, управлению, техническому обслуживанию, поддержанию, использованию, владению и продаже или другому распоряжению инвестициями инвесторов другой Стороны.

Статья 3

Режим инвестиций

1. Каждая Сторона предоставляет инвесторам государства другой Стороны, их инвестициям и доходам от инвестиций режим не менее благоприятный, чем режим, который она предоставляет национальным инвесторам либо инвесторам третьих государств и их инвестициям в отношении расширения, управления, поддержания, использования, владения, продажи или другого распоряжения инвестициями.

2. Положения настоящего Соглашения не должны быть истолкованы как обязывающие одну Сторону распространять на инвесторов другой Стороны и их инвестиции выгоду любого режима, предпочтения или привилегии в силу существующей или будущей:

а) зоны свободной торговли, таможенного союза, общего рынка, экономического или валютного союза или других подобных региональных или международных экономических интеграционных договоров, включая региональные и международные договоры о рынке труда, в которых одно из государств Сторон является или может стать членом;

б) международного договора или национального законодательства государства одной из Сторон, полностью или в основном связанных с налогообложением, или

с) многостороннего международного договора, относящегося полностью или в целом к инвестициям.

Статья 4

Экспроприация

1. Сторона не может экспроприировать или национализировать инвестиции инвесторов или предпринимать какие-либо меры, имеющие эффект, равносильный экспроприации или национализации (далее – экспроприация), на ее территории, кроме

мер, принимаемых с целью защиты общественных интересов на не дискриминационной основе в соответствии с установленным национальным законодательством государства принимающей Стороны и выплатой быстрой, адекватной и эффективной компенсации в соответствии с национальными законодательствами государств Стороны, на территории которого была совершена экспроприация.

2. Такая компенсация должна равняться сумме стоимости экспроприированных инвестиций на момент перед экспроприацией или до того, когда о предстоящей экспроприации стало общеизвестно. Стоимость должна быть определена в соответствии с общепринятыми принципами оценки.

3. Компенсация должна быть эффективно реализуемой и выплачена без каких-либо ограничений или задержек. Компенсация должна также включать проценты с даты экспроприации до даты платежа и быть рассчитана в соответствии с национальным законодательством государства Стороны, на территории которой инвестиции были экспроприированы.

4. Без ущерба положениям статьи 9 настоящего Соглашения инвестор, инвестиции которого были экспроприированы, имеет право на быстрый пересмотр дела и оценку инвестиций в соответствии с принципами, изложенными в настоящей статье, судебными или другими компетентными органами государства Стороны, на территории которого была совершена экспроприация.

Статья 5

Компенсация убытков

1. Инвесторам одной Стороны, чьи инвестиции на территории государства другой Стороны понесли убытки вследствие войны или других вооруженных конфликтов, бунта, восстания, мятежа на территории государства последней Стороны, последняя Сторона предоставляет в отношении реституции, возмещения, компенсации или другого урегулирования режим не менее благоприятный, чем предоставляемый последней Стороной своим инвесторам или инвесторам любого третьего государства, который является наиболее благоприятным для инвестора.

2. Без ущерба для пункта 1 настоящей статьи инвестору одной Стороны, который несет убытки на территории другой Стороны в результате:

а) реквизиции его инвестиций или их части вооруженными силами или органами власти государства последней, или;

б) разрушения его инвестиций или их части вооруженными силами или органами власти, которое не требовалось необходимостью ситуации,

должны быть предоставлены последней Стороной реституция или компенсация, которые в любом случае должны быть быстрыми, адекватными и эффективными в соответствии с пунктами 1-3 статьи 4 настоящего Соглашения.

3. Инвестор, инвестиции которого понесли убытки, в соответствии с пунктом 2 настоящей статьи имеет право на быстрый пересмотр его дела и оценку его инвестиций в соответствии с принципами, изложенными в настоящей статье, судебным или иным компетентным органом власти государства такой Стороны.

Статья 6

Свободные переводы

1. Каждая Сторона должна обеспечить инвесторам другой Стороны свободный перевод на свою территорию их инвестиций и платежей, связанных с инвестициями. Такие платежи должны включать в частности, но не исключительно:

а) основные и дополнительные суммы для поддержки, развития или увеличения инвестиций;

б) доходы от полной или частичной продажи или ликвидации инвестиций;

с) доходы, прибыль, проценты с доходов, дивиденды и другие виды заработка;

д) суммы, требуемые для оплаты расходов, которые возникли из деятельности инвестиций, такие как выплата по займам, плата за управление, лицензионные платежи, роялти или другие подобные расходы;

е) компенсация, подлежащая выплате в соответствии со статьями 4 и 5 настоящего Соглашения;

ф) заработки и другие вознаграждения персонала, нанятого в связи с инвестированием на территории другой Стороны.

2. Каждая Сторона должна обеспечить, что переводы, относящиеся к пункту 1 настоящей статьи, должны быть осуществлены без каких-либо ограничений или задержки в соответствие с национальным законодательством государства Стороны в свободно конвертируемой валюте, и по преобладающему рыночному обменному курсу, применимому на дату перевода к переводимой валюте и должны быть переведены незамедлительно, при условии, что все финансовые обязательства по отношению к Стороне, были выполнены.

3. В случае задержки в переводе, являющейся следствием действий Стороны, на территории которой осуществляется инвестирование, перевод должен включать вознаграждение с даты требования перевода и до даты фактического перевода, выплачиваемое такой Стороной, исчисляемое в соответствии с национальным законодательством государства Стороны, на территории которого был осуществлен перевод.

4. Без ущерба для пунктов 1, 2 и 3 настоящей статьи любая Сторона может ограничить перевод путем справедливого, недискриминационного и добросовестного применения законодательства своего государства, относящегося к:

- а) выполнению соответствующих налоговых обязательств;
- б) защите прав кредиторов;
- с) уголовному или административному правонарушению;
- д) приказам или судебным решениям в судебном разбирательстве;

е) принятию защитных мер на необходимый период времени, которые могут быть приняты при исключительных обстоятельствах, таких как серьезные макроэкономические трудности или серьезные трудности по платежному балансу для принимающей Договаривающейся Стороны;

при условии, что применение такого национального законодательства государств Сторон не должно быть использовано как средство уклонения от обязательств Сторон по настоящему Соглашению.

Статья 7

Суброгация

1. Если Сторона или его уполномоченный орган осуществляют платежи согласно возмещению, гарантии или страховому контракту, данному в отношении инвестиций инвестора на территории другой Стороны, последняя Сторона должна признать переход любых прав или требований такого инвестора к первой Стороне или уполномоченному ею органу и права первой Стороны или уполномоченного ею органа осуществлять в силу суброгации любое такое право или требование в такой же мере как и его предшественник.

2. В случае суброгации, предусмотренной пунктом 1 настоящей статьи, инвестор не может предъявлять требования, если он не уполномочен Стороной.

3. Суброгация прав не должна превышать первоначальных прав инвестора.

Статья 8

Споры между инвестором и Стороной

1. Любой спор, возникающий прямо из инвестиций между одной Стороной и инвестором другой Стороны, должен быть, по возможности, разрешен между двумя Сторонами спора путем переговоров.

2. Если спор не разрешен в течение 6 месяцев со дня получения письменного запроса одной из Сторон, он может быть по выбору инвестора или одной из Сторон направлен на рассмотрение:

а) в компетентные суды государства Стороны, на территории которой осуществлены инвестиции, или

б) в международный центра по урегулированию инвестиционных споров (далее – центр), учрежденный в соответствии с Конвенцией об урегулировании инвестиционных споров между государствами и гражданами других государств, открытой для подписания в г. Вашингтоне 18 марта 1965 года, при условии, что государства обеих Сторон являются участниками этой Конвенции, или

с) в любой арбитражный суд «ad hoc», который учреждается согласно арбитражным правилам Комиссии Организации Объединенных Наций по праву международной торговли (ЮНСИТРАЛ);

3. Любой арбитраж согласно настоящей статье по просьбе любой стороны в споре должен проводиться в государстве, которое является участником Конвенции о признании и приведении в исполнение иностранных арбитражных решений, принятой в Нью-Йорке 10 июня 1958 года (далее – Нью-Йоркская конвенция). Требования, представленные в арбитраж согласно настоящей статье, должны рассматриваться как возникшие из коммерческих (торговых) отношений или договоров для целей статьи 1 Нью-Йоркской конвенции.

4. Решение, принятое в соответствии с настоящей статьей, должно быть обязательным для сторон в споре и приведено в исполнение в соответствии с национальным законодательством государства Стороны, на территории которой это решение исполняется компетентным органом государства Стороны с даты, указанной в решении.

Статья 9 Споры между Сторонами

1. Споры между Сторонами относительно толкования и применения настоящего Соглашения должны разрешаться путем переговоров и консультаций.

2. Если спор не может быть разрешен таким образом в течение шести (6) месяцев с даты, когда такие переговоры были запрошены любой Стороной в письменной форме, он должен быть по просьбе любой Стороны представлен на рассмотрение арбитражного суда.

3. Такой арбитражный суд должен быть создан для каждого индивидуального дела следующим образом. В течение двух (2) месяцев после получения просьбы об арбитраже каждая Сторона назначает одного члена суда. Затем эти два члена должны выбрать председателем гражданина третьего государства, который после одобрения Сторонами назначается председателем суда. Председатель назначается в течение четырех (4) месяцев с даты назначения других двух членов.

4. Если необходимые назначения не были сделаны в течение периодов, определенных в пункте 3 настоящей статьи, любая Сторона в отсутствие любого другого соглашения приглашает председателя Международного суда сделать необходимые назначения. Если председатель является гражданином любой из Сторон, или иное обстоятельство препятствует исполнению указанной функции, то следующий по старшинству член Международного суда ООН, который не является гражданином любой из Сторон, или иное обстоятельство не препятствует исполнению указанной функции, должен быть приглашен сделать необходимые назначения.

5. Арбитражный суд принимает решение большинством голосов. Решение суда должно быть окончательным и обязательным для обеих Сторон. Каждая Сторона несет расходы назначенного ею члена и своего представительства в арбитражном процессе. Обе Стороны берут на себя в равных долях расходы председателя, а также другие расходы, связанные с арбитражными процедурами. Суд может принять другое решение относительно разделения расходов. Во всех остальных отношениях арбитражный суд определяет свои собственные правила процедуры.

6. Спорные вопросы, относящиеся к спору, указанному в пункте 1 настоящей Статьи, должны разрешаться в соответствии с положениями настоящего Соглашения и общепризнанными принципами международного права.

Статья 10

Разрешения

1. Каждая Сторона на своей территории в соответствии с национальным законодательством своего государства без задержки представляет разрешения, необходимые для осуществления инвестиций инвесторами другой Стороны.

2. Каждая Сторона в соответствии с национальным законодательством своего государства предоставляет временный въезд и пребывание и обеспечивает любой подтверждающей документацией, необходимой физическим лицам, которые были наняты за границей в качестве руководителей, специалистов или технического персонала в связи с инвестициями инвестора другой Стороны, и являющихся существенными для предприятия до тех пор, пока эти лица соответствуют требованиям настоящего пункта.

Статья 11

Применение других правил

Если нормы национального законодательства государства любой Договаривающейся Стороны или международных договоров, участниками которых являются государства Договаривающихся Сторон, содержат правила, общие или особенные, предоставляющие инвестициям, осуществленным инвесторами государства другой Договаривающейся Стороны, режим более благоприятный, чем предоставляемый настоящим Соглашением, то такие правила будут превалировать настоящим Соглашением.

Статья 12

Применение Соглашения

Настоящее Соглашение применяется ко всем инвестициям, осуществленным инвесторами любой Стороны на территории другой Стороны после вступления в силу настоящего Соглашения, но не должно применяться к любому спору или требованию, относящимся к инвестициям, которые возникли и (или) были урегулированы до вступления в силу настоящего Соглашения.

Статья 13

Общие исключения

1. Ничто в настоящем Соглашении не должно толковаться как препятствующее принятию одной из Сторон любых действий, необходимых для защиты интересов национальной безопасности, или мер, необходимых для поддержания общественного порядка, или мер в соответствии с их обязательствами по Уставу Организации Объединенных Наций за поддержание международного мира и безопасности, при условии, что применение таких мер не означает произвольную или неоправданную дискриминацию Стороной или скрытое ограничение инвестиций.

2. Положения настоящей Статьи не должны применяться к подпункту (д) пункта 1 статьи 6 настоящего Соглашения.

Статья 14

Транспарентность

Ничто в настоящем Соглашении не должно требовать от Стороны предоставлять или разрешать доступ к любой конфиденциальной информации, включая информацию, касающуюся инвесторов и их инвестиций, раскрытие которой мешало бы правоприменению или противоречило бы её праву, защищающему конфиденциальность, или наносило бы ущерб законным интересам отдельных инвесторов.

Статья 15

Консультации

Стороны по инициативе любой из Сторон проводят консультации по любому спорному вопросу, касающемуся толкования и применения настоящего Соглашения. Место и время проведения консультаций согласовываются компетентными органами государства Сторон по дипломатическим каналам.

Статья 16

Изменения и дополнения

По взаимному согласию Сторон в настоящее Соглашение могут быть внесены изменения и дополнения.

Статья 17
Вступление в силу,
продолжительность и прекращение действия

1. Настоящее Соглашение вступает в силу с даты получения по дипломатическим каналам последнего письменного уведомления Сторон о выполнении внутригосударственных процедур, необходимых для его вступления в силу.

2. Настоящее Соглашение заключается сроком на десять (10) лет, по истечении которых автоматически продлевается на последующие десятилетние периоды, если за один год до истечения первоначального или последующего 10 (десять) летнего периода одна из Сторон не уведомит в письменной форме по дипломатическим каналам другую Сторону о своем намерении прекратить действие настоящего Соглашения.

3. В отношении инвестиций, осуществленных до даты прекращения действия настоящего Соглашения, положения статей 1-16 настоящего Соглашения остаются в силе на дальнейший десятилетний период с даты прекращения действия настоящего Соглашения.

Совершено в городе АСТАНА « » 02-07 2012 года в двух экземплярах каждый на македонском, казахском, русском и английском языках, при этом все тексты являются равно аутентичными. В случае различного толкования положений настоящего Соглашения, Стороны будут обращаться к тексту на английском языке.

За Правительство
Республики Македония

За Правительство
Республики Казахстан

